

Kerkuilen vinden hun stekje

Méér dan 10 jaar hangt er een “kerkuilenbak” bij ons in de hangar. Ieder jaar koesterden we stilletjes de hoop om deze bijzondere vogel te mogen verwelkomen rond onze woning... Helaas! Nochtans hebben we ieder jaar een koppeltje broedende steenuiltjes die zich goed voelen in de knotwilgen en zorgen voor een rijke kroost. Ook hebben we enkele jaren gelede broedende grauwe vliegenvangers gehad en die hebben een 5-tal jongen groot gebracht. Pimpel- en koolmezen zorgen hier ook voor nageslacht. Zelfs een grote lijster vond hier een plaats om te broeden. De omgeving kan niet de oorzaak zijn, en we vroegen ons dikwijls af waarom het zo lang duurt vooraleer kerkuilen de weg vinden om hier te verblijven.

In augustus 2013 werd de “woonst” vernieuwd door de Kerkuilen-werkgroep ‘NP De Torenavalk Tiel’ en de bak werd ter plaatse gemaakt met garantie...”kerkuilen inbegrepen”. Als dit geen doorslaggevend argument was om de bak eens te vervangen!

Begin dit jaar vonden we enkele mooie pluimen, en ja ze waren afkomstig van een kerkuil (Tyto alba). Dus toch...was er al iemand op bezoek of zeg maar op verkenning geweest? Een paar weken nadien vonden we de eerste braakballen en “witte plekken” op de kasseien...Zou het toch lukken?

Met Luc Lambert, vriend en natuurfotograaf, hebben we dan een nachtcamera van ‘NP Mandelstreek’ gemonteerd in de kap van de hangar. De nacht daarop kon niet vlug genoeg voorbij zijn, en de volgende morgen was het eerste werk de camera controleren en.....waarlijk, we zagen op de beelden twee liefkozende kerkuilen op de balken zitten. Ja, we werden er stil van om naar die vertederende beelden te kijken! En of er gepaard werd, het kon niet op, dit kon moeilijk slecht aflopen.

Wat maakt de kerkuil tot zo’n bijzondere vogel? Is het zijn spookachtige verschijning, zijn mysterieuze leefwijze, of zijn soms angstaanjagende kreten die ons fascineren?

Vroeger werden kerkuilen door hun witachtig uitzicht gezien als geesten die een band hadden met heksen. Het beeld van “spookvogel” dat de kerkuil oproept is mede ontstaan door de geluiden die hij maakt. Hij sist, snurkt, en klappert met zijn snavel. Het platte hartvormig gezicht wordt gebruikt als een soort versterker waardoor het geluid nog luider klinkt. Vroeger waren veel mensen nog bijgelovig en ook bang van kerkuilen! Zij vonden uilen een “dodenvogel” of “nachtspook”. Als deze “dodenvogel” rond

uw huis vloog, betekende dat er spoedig iemand zou sterven. Het bijgeloof rond uilen was zo diep geworteld dat uilen als wraak aan de voordeur of aan de schuur werden gespijkerd om zich tegen boze geesten te beschermen. Het gebeurde dat de kerkuil jagend op insecten in het duister langs een verlicht huisvenster van een zieke vloog. Deze witte en krijsende verschijning met de zwarte ogen in het lichtschijnsel zag eruit als een spook die de zieke al uitnodigde hem naar de begraafplaats te volgen...

Nu we zeker waren dat de kerkuilen hun intrek hadden genomen hebben we natuurlijk gezorgd voor een rustige omgeving. Alle luidruchtige werken onder de hangar werden met plezier opgeschort voor later... Wanneer we laat thuis kwamen en heel traag opreden, zagen we de kerkuil soms wegzweven. ‘Oef’ zeiden we tegen elkaar, ‘ze zijn er nog’.

Op 28mei 2015 werd de bak gecontroleerd door de Kerkuilen-werkgroep ‘De Torenavalk’. Groot was onze verwondering, niet alléén 3 mooie uilskuikens, ook “pa en ma” kerkuil waren nog aanwezig in de bak. Vrouwtje Kerkuil was zelfs verleden jaar geringsd in Oostkamp, ja het is nog een jonge “madam”.

De 3 jonge uilen met ook “meneer” de kerkuil werden ter plaatse geringsd. Ja, we hebben er een glaasje op gedronken!

Tijdens het voeren, hebben Luc Lambert en ik menige schuiltentjes gebouwd, zachte verlichting aangebracht onder de hangar zodat de kerkuilen daar géén problemen zouden hebben tijdens het filmen. We hebben de filmset stelselmatig opgebouwd zonder de kerkuilen te storen en hebben werkelijk héél mooie opnames kunnen maken. De ene muis na de andere werd aangevoerd en dit was natuurlijk een spectaculair gebeuren. Prachtige beelden van prooioverdracht, uil op balk met slingerende muis in bek wachtend op het gepaste moment om hun kroost te voeren. Een mooi moment was ook hoe de kerkuil boven op de bak zat met een prooi en zo de grote jonge uilen trachtte naar buiten te lokken om hun toch aan te sporen voor een vliegcurcus.

Op de spijkskaart is de muis hun topgerecht. Hoewel op de beelden toch ook een “rattenjong” te zien is. Vooral veldmuizen, spitsmuizen maar ook wel woelmuizen staan op hun menukaart. Deze vormen voor 98% de kerkuilenkost. Vogels (mussen en spreuwen), amfibieën en allerlei ongewervelde diertjes zijn slechts tussendoortjes en vullen het menu voor slechts 2% aan. De veldmuis is wel zijn favoriete gerecht omdat die zo talrijk

GRONDSTOFFEN
VOOR DE CHAMPIGNONTEELT

Kachtemsestraat 330 - 8800 Roeselare - 051 26 55 80 - www.sterckx.com

voorkomen. Bij gebrek aan veldmuizen is de bosspitsmuis een belangrijk alternatief. Maar deze muizen hebben door hun gewicht (9 tot 13 gram) minder voedingswaarde dan de veldmuizen (14 tot 40 gram). In de winter vooral met veel sneeuw is de huisspitsmuis één van de belangrijkste prooidieren omdat kerkuilen en deze muizen zich ophouden in de omgeving van gebouwen, schuren, hooimijten, houtstapels enz...

Het is onvoorstelbaar hoe sterk hun gehoor is. Die kunnen werkelijk een muis horen knagen van op grote afstand. Ja, we moesten wel heel stil zitten op onze stoel in de schuiltent, het minste dat je bewoog draaiden ze direct hun kop vanwaar dit geluid kwam. Zelfs zachtjes geeuwen of zuchten van vermoeienis door de lange nachten was voor hen onmiddellijk het signaal dat ze niet alléén waren. Het ontkurken van een flesje bier (méér dan één) was natuurlijk een makkie voor de uil om ons aan te staren met zijn grote ogen en strenge blik.

Enkele weken geleden werden we wakker gemaakt rond 4u in de nacht. van twee verschillende huiiveringwekkende geluiden. Na geknipper met de ogen, en de oren gespist te hebben hoorden we eerst het uitdagend geluid van een steenuil en daarna het grommen van de kerkuil, dit vlak aan de venster van onze slaapkamer in de lindeboom, hoe durfden ze zo onze nachtrust verstoren! Dit duurde wel een tijdje en er kwam maar géén overeenkomst tussen die twee, ik heb dan maar het venster eens helemaal opgedaan, en toen werd het weer muisstil in de nacht... Niet direct terug geslapen natuurlijk, nadat we zo wakker werden gemaakt door die ijselijke kreten.

We zijn nu begin november en de kerkuilen zijn er nog altijd. Binnenkort wordt de bak gecontroleerd en wie weet zijn ze opnieuw gestart met een tweede broedsel? Misschien weer een bange tijd tegemoet voor de muizenfamilies?

Uiteraard zullen we jullie laten genieten van de mooie filmreportage van "onze kerkuilen", gefilmd door Luc Lambert en dit op de Nieuwjaarsreceptie van NP op vrijdagavond 22 januari 2016 in De Zilverlink.

Daarom vriendelijke uitnodiging om erbij te zijn, en wie weet... lezen we nog iets voor uit "De Fabeltjeskrant" van Meneer de Uil?

Willy en Leen De Ruyter
foto's: Luc Lambert

HOUT - TRIPLEX - ISOLATIE
DECORATIEVE PLATEN - OSB - DEUREN

BVBA
HOUTHANDEL CARPENTIER

Gitsbergstraat 53
8830 GITS-HOOGLEDE
TEL 051 - 20 20 04
FAX 051 - 24 59 52

Millesteenstraat 65, 8890 Dadizele
tel. 056 50 93 58 - fax 056 50 47 13
defieuwdruk@skynet.be